

filippica (-che), *f.* (stòr.) filipika (po Demostenovu govoru protiv Filipa Makedonskoga), oštar govor proti bilo komu.

film, *f. indecl.* film.

filo, *m.* (fili e [se riunite] *fila*), nit, konac; (filato) preda; (di lame) oštrica; (d'erba o simili) vlas, končić, žilica; (d'acqua) žica vode, tanak mlaz vode; (di metalli) metalna žica; (de' calzolari) dretva; (linea) crta; (de' bu-rattini) uzica; *le fila* (filacce), svilača, fitilj; *un* — (briciolo), najsitnija stvar; *un* — *di voce*, slabašan glas; *il* — *delle idee*, niz ideja; *un* — *di perle*, niz bisera; *il* — *delle reni*, hrptenjača, križi; — *di speranza*, iskra na-de; *passar a fil di spada*, okrenuti pod mač; *non ha un fil di*, nema ni mrve, ni dlake; *ripigliare il* — *del discorso*, nastavi-ti govorom; *perdere il* — *del discorso*, smesti se; *a due, a tre* — *i*, dvo-. tronit; *per* —, redomi-ce, po redu; *dar del* — *da tor-cere a qd.*, zadavati nekome mnogo posla, praviti mu tegobe ili smetnje; *per* — *e per segno*, točno; *di filo, filo filo*, jedno za drugim.

filodrammatico (-ci), *m.* ljubitelj dramske umjetnosti.

filograna, *f.* V. filigrana.

filologia, *f.* filologija, nauka o je-ziku, jezikoslovlje.

filològico (-ci), *ag.* filološki, jezi-koslovni.

filòlogo (-ghi e -gi), *m.* filolog, jezikoslovac.

filone, *m.* debela nit, debeo ko-nac; (min.) rudna žica; (strato di pietre) sloj; *il* — *del fiume*, mjesto rijeke gdje je voda naj-dublja; *ha preso il* — *di fare* cosi, on si je zabio u glavu da tako radi.

filoneista (-sti), *m.* (filos.) ljubitelj novotarija.

filoso, *ag.* končast, žičast, vlaknat; (di carne) žilav.

filòsofa, *f.* doktorka; *alla* —, po filozofsku, po načinu filozofa.

filosofale, *ag.* filozofski; *pietra* —, mudrački kamen (mješavina s kojom su alkemisti držali da mogu sve kovine preobraziti u zlato).

filosofante, *m.* (spreg.) rdav filo-zof, mudrac, mudrijaš, nadrimu-drac.

filosofare (filòsofo) e **filosofeggiare** (filosofeggio, -eggi), *v. n.* um-stvovati, filozofirati; (iròn.) mu-drijašiti.

filosofessa, *f.* doktorica filozofije.

filosofia, *f.* filozofija, mudroslovlje; slobodoumlje; *classe di* —, naj-stariji razred u gimnaziji; (fam.) vještina varanja u kartanju.

filosòfico (-ci), *ag.* filozofski, mu-droslovan.

filosofismo, *m.* filozofizam, um-stvovanje.

filòsofo, *m.* filozof, mudroslovac; mudrac (kod Grka); student fi-lozofije; (fam.) varalica u kar-tama.

filòssera, *f.* (insetto) filoksera, ži-ložder, lozov ušenac; — *della vigna*, sušibuba, čukotnjača.

filotèa, *f.* molitvenik.

filotècnico e **filotènnico**, *ag.* koji ljubi nauke, umjetnost i obrte. || *m.* ljubitelj nauka umjetnosti i zanata.

filtrare, *v. a.* cijediti, procijediti, procjeđivati. || *v. n.* procjeđivati se, cijediti se.

filtratura, *f.* filtrazione *f.*, e fil-tramento, *m.* cjeđenje, procje-divanje; filtriranje.

filtro, *m.* (apparecchio) cjedilo, filter.

filunguello, *m.* V. fringuèllo.

filza, *f.* niz; red; (di fichi) vije-nac; (imbastitura) ušivanja; (di documenti) svežanj (hartije, pi-sama, itd.); (di perle) nizija, grinja.

fimbria, *f.* (archeol. rom.) kita, ki-čanka, resa, rojta haljiná; (anat.) crijevno produženje.

fimo, *m.* (poët.) gnoj, đubre.

finale, *ag.* krajnji, posljednji, ko-načni, završni, zaglavni. || *f.* (nòta principale) finale, glavna nota muzičkog komada; (gram., ùltima sillaba o lettera) posljed-nji slog u riječi; završetak, za-glavak.

finalità, *f.* konačnost; (scopo) svrha.

finalmente, *av.* napokon, napo-sljedku, najzad; riječju, u krat-ko; — *una volta*, jedva jedam-put.

finamente, *av.* fino, ugladeno,